

STEM -УРОК

Тема. Гроші. Родинний бюджет. Виготовляємо торбинку.

3 клас

Підготували
вчителі початкових класів
Опорного закладу
«Цибулівський ЗЗСО I-III ступенів»
Монастирищенської міської ради
Черкаської області
2021-2022 н.р.

**Коломієць Лариса Володимирівна,
Бадюк Раїса Володимирівна**

Завдання та напрямки STEM

S	наука	-сформувані у дітей знання щодо економії родинного бюджету. -вчити дітей аналізувати користь і вартість товару чи послуги, робити вибір в умовах обмеженості ресурсів. -продовжувати виховання бережливості, вміння заощаджувати. -ознайомити учнів з грошовими одиницями різних країн, -сприяти розвитку критичного мислення, виховувати розсудливість.
T	технології	-читає, розуміє та аналізує графічні зображення схем, дотримується їх у процесі роботи -самостійно добирає конструкційні матеріали для виготовлення виробу з готових елементів
E	інжиніринг	-самостійно створює торбинку, повторно використовуючи матеріали (старі футболки чи платтячка)
M	математика	-знаходить значення числового виразу -добирає числові дані, необхідні й достатні для розв'язання проблемної ситуації -оперує грошима в ситуації купівлі-продажу

Мета:

формування предметних компетентностей:

- поглибити знання учнів про гроші;
- формувати вміння аналізувати та формувати родинний бюджет, доходи і витрати родини,
- пояснювати необхідність і роль грошей у повсякденному житті.
- формувати потребу навчитися розумно витратити гроші, купувати тільки необхідні речі.
- формувати в учнів уміння аналізувати родинний бюджет, прибутки і витрати родини, знання про заощадження,
- оцінювати раціональність покупки, орієнтуючись на її вартість та необхідність;
- продовжувати сприяти формуванню економічної грамотності.
- розвивати пізнавальний інтерес молодших школярів;
- формувати вміння грамотно пояснювати свою думку, ставити питання
- вчитися економити бюджет родини.
- визначати, як діти можуть зробити власний внесок до бюджету родини.

формування ключових компетентностей:

- уміння вчитися*: формувати здатність переключатися з одного виду на інший, виділити під час читання та слухання важливі за змістом слова, нове, нове незрозуміле, виконувати творчі завдання, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.
- соціальної*: удосконалювати вміння виявляти ініціативу і продуктивно працювати в колективі, активно долучатися до обговорення питань, самоорганізовуватися до виконання різних видів навчальної діяльності в групі, вільно висловлюватися та результативно використовувати власні знання під час спілкування.

Тип уроку: комбінований.

Міжпредметні зв'язки: читання, образотворче мистецтво, музичне мистецтво, технології, інформатика.

Обладнання і матеріали: Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери. Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано). Старі футболки та ножиці.

Хід уроку

I. Вступна частина

Організація класу.

1. Слово вчителя: Назва "бюджет" походить від французького слова, яке у перекладі означає "шкіряний гаманець". Зараз це слово означає поєднання доходів та витрат, які можуть бути у родини, окремого підприємства, міста або всієї держави. Ці знання є для нас дуже важливими, оскільки допоможуть вам і вашим родинам планувати свої витрати. Тож сьогодні ми будемо говорити про витрати і доходи, які має кожна родина за певний час, тобто, родинний бюджет

II. Основна частина

1. Робота з підручником Запропонуйте учням прочитати текст і розглянути малюнки у підручнику на с. 76.

РОДИННИЙ БЮДЖЕТ

Родинний бюджет — це доходи і витрати сім'ї за певний період часу (день, тиждень, місяць, рік).

Усе, що заробила родина за місяць, — це дохід. Наприклад, зарплата батьків, пенсія дідуса і бабусі.

Витрати — це гроші, які родина витрачає на оплату товарів і послуг за той самий час. Розгляньте малюнки і назвіть щомісячні витрати кожної родини.

Продукти харчування

Комунальні послуги

Транспорт

Побутова хімія

Одяг

Ліки

Іграшки

Розваги

Відпочинок

- Чому батьки не завжди купують те, що ви хочете?
- Чи маєте ви кишенькові гроші?
- Як ви їх витрачаєте?
- Як ви можете економити кошти сімейного бюджету?
- Подивіться мультфільм і скажіть, де родина може зберігати заощаджені гроші.

2. Запитання для обговорення:

Що таке доходи родини? (*зароблені членами родини гроші, наприклад, зарплата і пенсія*)

Що таке витрати родини? (*гроші, які члени родини витрачають на оплату товарів і послуг*)

Які витрати родини є постійними? (*продукти харчування, комунальні послуги, транспорт, побутова хімія та ін.*)

Підсумуйте: *Витрати є постійними та додатковими. Від додаткових витрат можна частково відмовитися, наприклад, менше витратити грошей на розваги, щоб пізніше зробити дорогу покупку.*

3. Практичне заняття на вироблення навичок розумно витратити гроші, купувати тільки необхідні речі.

4. Перегляд мультфільму «Уроки тітоньки Соби. Сімейний бюджет»

Запропонуйте учням переглянути мультфільм.

5. Запитання для обговорення:

•Які витрати згадувалися у мультфільмі? (*продукти харчування, взуття, одяг, комунальні послуги, транспорт, похід до кіно чи парку розваг, книги*)

•На що відкладали гроші герої мультфільму? (*новий телевізор та відпочинок біля моря*)

•Чому батьки не завжди купують те, що ви хочете? (*у родини є більш необхідні витрати*)

•Що таке кишенькові гроші? (*певна сума грошей, яку батьки час від часу дають дитині і які вона може витратити або відкласти самостійно*)

• Де родина може зберігати заощаджені гроші? (*У банку*)

6. Руханка «День і ніч» (*м'язова та емоційна релаксація*)

Нагадайте учням, що одним із способів економії родинного бюджету на виплатах за комунальні послуги є вимикання більшості електричних пристроїв на ніч. Після цього попросіть учнів класу стати поряд із партою або зі своїм робочим місцем. Коли ви кажете «День», то діти можуть довільно рухатись класною кімнатою та веселитись, а коли кажете «Ніч» – мають завмерти, ніби їх від'єднали від електроенергії. За наявності часу можете змінити ведучого, обравши його з бажаючих.

Примітка: можете використати аудіозапис, наведений у матеріалах до цього уроку. Коли діти чують звуки веселої, танцювальної музики, вони танцюють. Коли музика змінюється на колискову, учні присідають навпочіпки і «вимикаються».

<https://tinyurl.com/y28nu2of>

7.Бесіда «Економія та заощадження»

1. Слово вчителя: Економія — це ощадливість у витрачанні чогось. Завдяки економії людина отримує вигоду, адже не витрачає гроші даремно. Наприклад, якщо економити електрику або воду, за них доведеться менше платити. Також економія сприяє накопиченню заощаджень — це частина доходу, яка залишається після того, як зроблено всі витрати.

2. Запропонуйте учням поміркувати, як вони можуть зробити власний внесок до бюджету родини, в тому числі за рахунок економії та заощадження грошей. Для того, щоб учням було легше виконати це завдання, використайте опорні твердження:

-Гроші зекономлені — це гроші зароблені.

-Економія газу, води, електроенергії.

-Бережливе ставлення до особистих речей і сімейного майна.

-Бережливий розподіл кишенькових грошей.

3. Роздайте кожному учню один з малюнків (*Додаток 1*), запропонуйте дітям з однаковими малюнками об'єднатися в групи і розказати, чи сприяє поведінка, яка зображена, економії та заощадженню у родинному бюджеті.

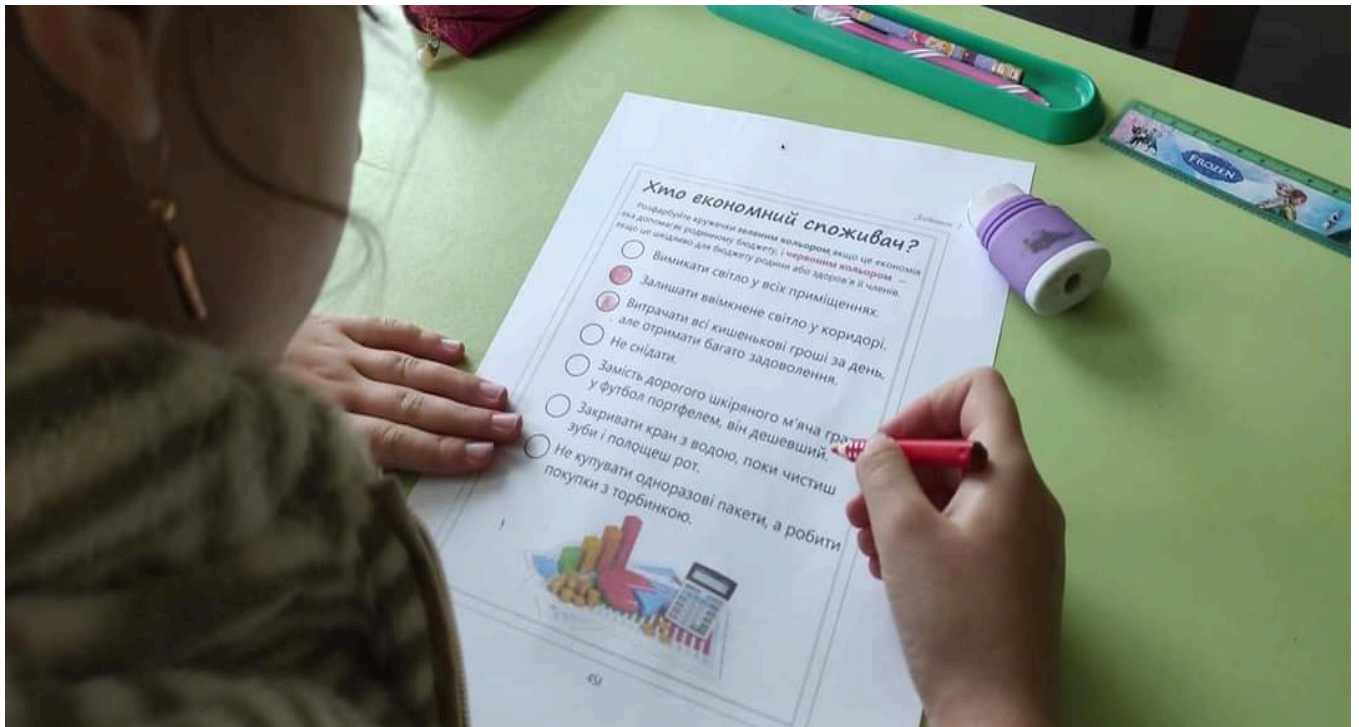
Примітка: ілюстрації з посібника Анни Гресь «Фінансова грамотність для малюків. Другий крок до мільйона».

Підсумуйте: «Щоб зробити внесок у бюджет родини треба бути економним».

8. Робота в групах «Економний споживач»

Запропонуйте учням, залишаючись у цих самих групах, виконати завдання (Додаток 2), щоб перевірити, чи знають вони, як має себе поводити економний споживач.

Якщо у деяких твердженнях діти обрали невірну відповідь, проведіть додаткове обговорення.

9. Практична робота «Виготовляємо торбинку»

1. *Слово вчителя:* «Коли ми говорили про поведінку економного споживача, ми згадували про те, що не варто робити даремні покупки, наприклад, щоразу купувати одноразові пакети у магазині. Тому сьогодні ми створимо стильні торбинки з непотрібної старої футболки. Це допоможе вам не лише заощадити родинний бюджет, а й берегти природу».

2. Запропонуйте дітям виготовити виріб за інструкцією (с. 77 підручника).

ВИГОТОВЛЯЄМО ТОРБИНКУ

Іноді для здійснення великих покупок родини мають заощаджувати — щомісяця відкладати певну суму. Кожен член сім'ї може допомогти у цьому, розумно плануючи витрати.

Ви заощадите сімейний бюджет, якщо навчитеся робити потрібні речі з непотрібних. Наприклад, зі старої футболки виготовите стильну торбинку.

Для цього вам знадобляться:

- футболка;
- ножиці.

10. Учениці 3-А класу Андрієвська Дарина та учениця 3-Б класу Пономаренко Владимира провели **майстер-клас** по перетворенню старих платтячок чи футболок у стильну торбинку, чим вміло заощадили сімейний бюджет.

11. Розповідь учня 3-А класу Романчука Тимофія про нумізматику, як різновид колекціонування, зміну грошей в різні історичні епохи, про історію впровадження гривні.

III. Підсумок уроку (зворотний зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. За наявності часу запропонуйте учням виконати інтерактивну вправу на платформі LearningApps.

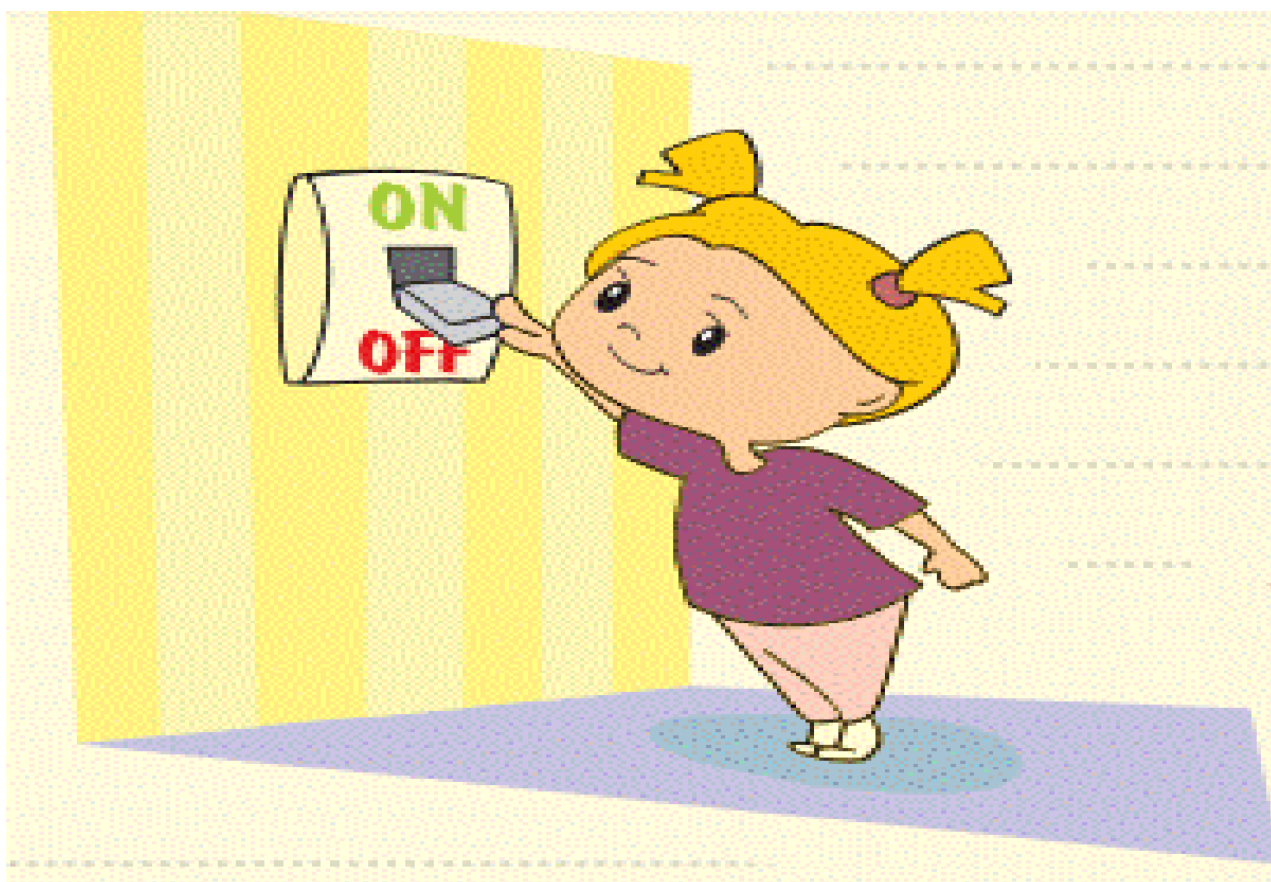

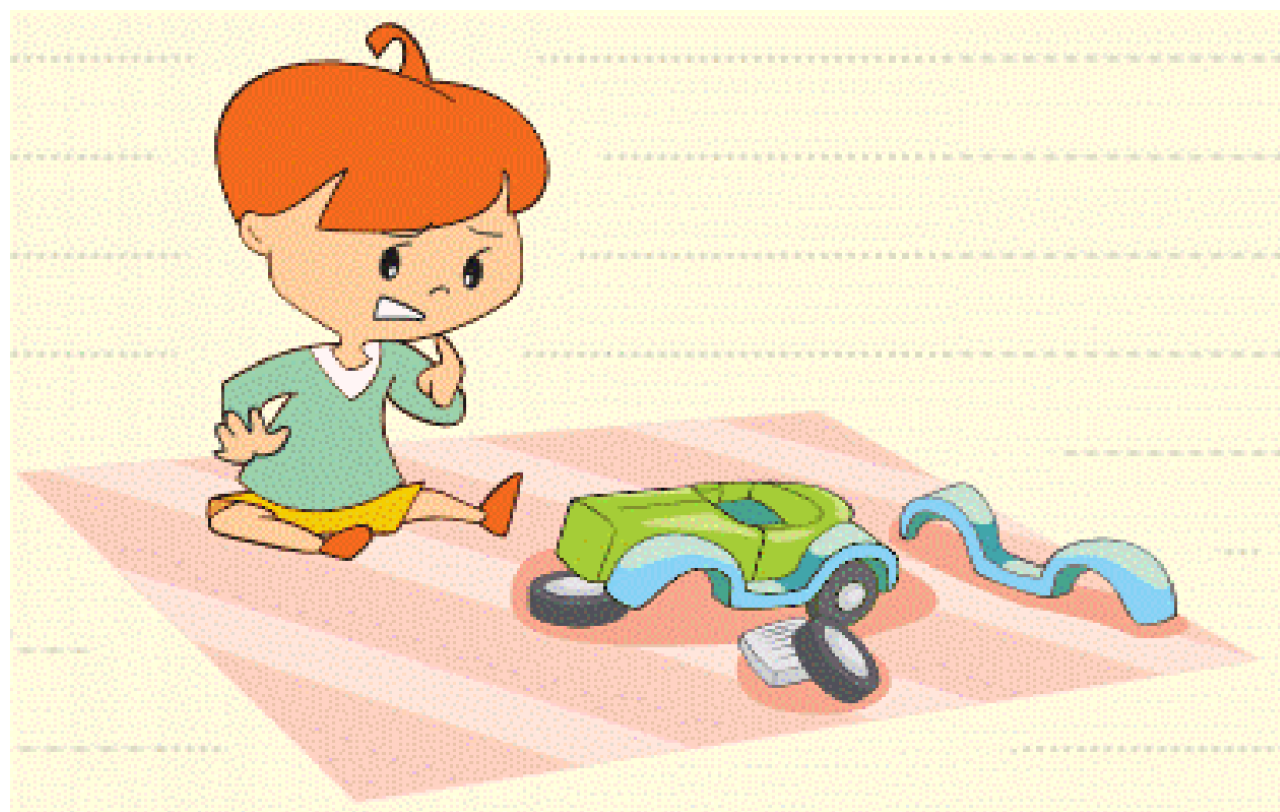
Інтерактивна вправа

<https://learningapps.org/13932155>

2. Вправа «Відкритий мікрофон». Запропонуйте учням по черзі поділитися враженнями від цього уроку, мімікою зобразити на обличчі свій настрій на даний час. Оплески!

Додаток 1

Хто економний споживач?

Розфарбуйте кружечки **зеленим кольором**, якщо це економія яка допомагає родинному бюджету, і **червоним кольором** – якщо це шкідливо для бюджету родини або здоров'я її членів.

- ☐ Вимикати світло у всіх приміщеннях.
- ☐ Залишати ввімкнене світло у коридорі.
- ☐ Витрачати всі кишенькові гроші за день, але отримати багато задоволення.
- ☐ Не снідати.
- ☐ Замість дорогого шкіряного м'яча грати у футбол портфелем, він дешевший.
- ☐ Закривати кран з водою, поки чистиш зуби і полощеш рот.
- ☐ Не купувати одноразові пакети, а робити покупки з торбинкою.

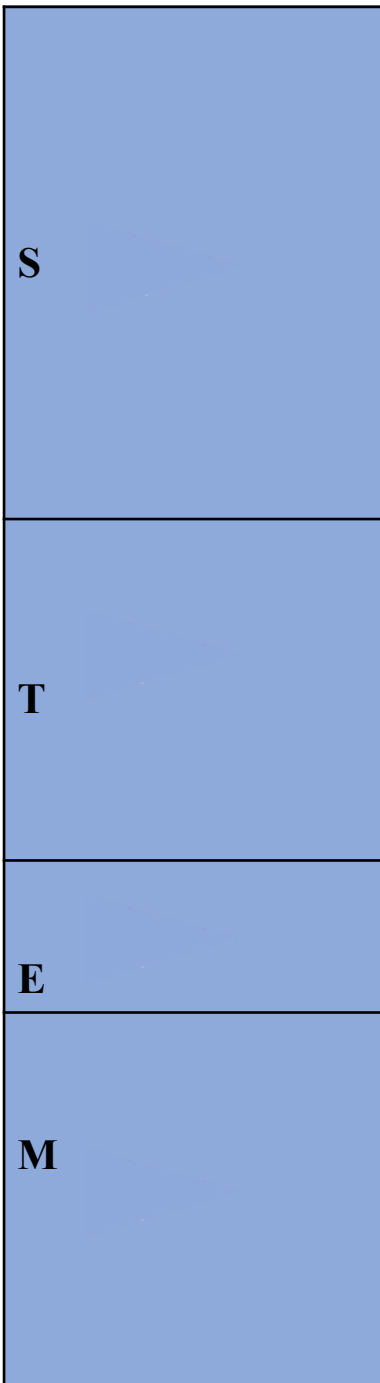

Коломієць Лариса Володимирівна
Вчитель початкових класів, 3-Б клас
Опорний заклад «Цибулівський заклад загальної
середньої освіти I-III ступенів»
Монастирищенської міської ради Черкаської області

Бадюк Раїса Володимирівна
Вчитель початкових класів, 3-А клас
Опорний заклад «Цибулівський заклад загальної
середньої освіти I-III ступенів»
Монастирищенської міської ради Черкаської області

STEM -УРОК: «Гроші у різних країнах.»

Завдання та напрямки STEM

Наука	-сформувати у дітей знання щодо економії родинного бюджету. -вчити дітей аналізувати користь і вартість товару чи послуги, робити вибір в умовах обмеженості ресурсів. -продовжувати виховання бережливості, вміння заощаджувати. -ознайомити учнів з грошовими одиницями різних країн, -сприяти розвитку критичного мислення, виховувати розсудливість.
технології	-читає, розуміє та аналізує графічні зображення схем, дотримується їх у процесі роботи -самостійно добирає конструкційні матеріали для виготовлення виробу з готових елементів
інжиніринг	-самостійно розробити та створити валюту свого класу.
математика	-знаходить значення числового виразу -добирає числові дані, необхідні й достатні для розв'язання проблемної ситуації - планує розв'язування проблемної ситуації - використовує різні стратегії розв'язування проблемної ситуації. - вчити користуватися калькулятором курсів валют.

Мета:

формування предметних компетентностей:

- ознайомити учнів з грошовими одиницями різних країн
- розвивати вміння користуватися калькулятором курсів валют,
- наводити приклади національних валют країн світу, оперувати грошима в ситуації купівлі-продажу;
- вчитися розрізняти грошові знаки різних країн не лише за зовнішнім виглядом, а й за умовними символами.
- ознайомити учнів з поняттями: бажання, потреба, користь, вартість.
- вчити дітей аналізувати користь і вартість товару чи послуги, робити вибір в умовах обмеженості ресурсів.

- продовжувати виховання бережливості, вміння заощаджувати.
- сприяти розвитку критичного мислення, виховувати розсудливість.
- розвивати творчість, креативність та критичне мислення.

формування ключових компетентностей:

- *уміння вчитися*: формувати здатність переключатися з одного виду на інший, виділяти під час читання та слухання важливі за змістом слова, нове, нове незрозуміле, виконувати творчі завдання, установлювати причинно-наслідкові зв'язки.
- *соціальної*: удосконалювати вміння виявляти ініціативу і продуктивно працювати в колективі, активно долучатися до обговорення питань, самоорганізовуватися до виконання різних видів навчальної діяльності в групі, вільно висловлюватися та результативно використовувати власні знання під час спілкування.

Тип уроку: комбінований.

Форма уроку: STEM-урок.

Міжпредметні зв'язки: читання, образотворче мистецтво, музичне мистецтво, технології, інформатика

Обладнання: Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.

Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Хід уроку

I. Вступна частина

Організація класу.

1. Вправа на знайомство. Запропонуйте учням по черзі обрати зображення найкрасивішої для них валюти (Додаток 1), описати, що на ній зображено, де знаходиться ця країна, інші учні за потреби допомагають.

II. Основна частина

2. Слово учителя: Під час цієї вправи ми дізналися багато чого про гроші різних країн світу. Всі ці гроші є національною валютою певної країни. Сьогодні на уроці ми з вами розглянемо національні валюти країн світу, вчитимемося користуватися калькулятором курсів валют.

3. Перегляд відео «Зображення на валюті різних країн»

Запропонуйте учням переглянути відео.

Запитання для обговорення:

Що найчастіше зображують на купюрах? (*портрети президентів, громадських діячів, природні пам'ятки, тварини*)

Кого можна побачити на доларах США? (*президентів та видатних громадських діячів цієї країни*)

А на українських гривнях? (*поетів, князів, діячів культури*)

Підсумуйте: «Національні валюти можуть своїм зовнішнім виглядом багато розповісти про історію та культуру країни».

Відео до уроку

<https://tinyurl.com/y27tnkmy>

4. Робота з підручником

1. Слово вчителя: «У підручнику на с. 78 також є інформація про різні національні валюти. Прочитайте текст і розгляньте малюнки купюр і монет, щоб порівняти їх між собою».

ГРОШІ У РІЗНИХ КРАЇНАХ

Гроші кожної країни — це національна валюта. Валюта України — гривня. Одна гривня — це сто копійок.

Валютний курс — це вартість національної валюти однієї країни у грошових одиницях іншої країни. Завдяки валютному курсу можна поміняти гроші, наприклад для виїзду за кордон.

Розгляньте малюнки і скажіть, як називаються грошові одиниці у деяких країнах або державних союзах.

₴ Гривня, копійки
Україна

\$ Долар, центи
США

€ Євро, євроценти
Європейський Союз

£ Фунт стерлінгів, пенні
Велика Британія

- За допомогою QR-коду відкрийте програму «Калькулятор курсів валют».
- Визначте, скільки валюти (долар, євро, фунт стерлінгів) можна придбати за одну тисячу гривень.

2. Запитання для обговорення:

- Яку назву має національна валюта України? (гривня)
 - Що таке валютний курс? (вартість національної валюти однієї країни у грошових одиницях іншої країни)
 - Навіщо треба вміти розраховувати валютний курс? (щоб обміняти гроші)
 - Яку назву мають українські монети? А монети США? (копійки, центи)
- Покажіть учням умовні позначення гривні (₴), долара США (\$), євро (€), фунта стерлінгів (£), зверніть увагу дітей на їх зображення у підручнику.

Підсумуйте: «Валюти різних країн не лише можна розрізнити за зовнішнім виглядом, а й за умовними символами».

5. Руханка-танок «Чіку-ріку» (м'язова та емоційна релаксація)

Запропонуйте дітям повторювати рухи під супровід відео.

6. Робота в парах «Гроші народів світу»

1. Об'єднайте учнів у пари або трійки, розрізавши зображення купюр різних країн світу (Додаток 1) на відповідну кількість частин (навпіл або на 3).

2. Запропонуйте дітям просканувати QR-код, наведений у підручнику на с. 78.

ГРОШІ У РІЗНИХ КРАЇНАХ

Гроші кожної країни — це національна валюта. Валюта України — гривня. Одна гривня — це сто копійок.

Валютний курс — це вартість національної валюти однієї країни у грошових одиницях іншої країни. Завдяки валютному курсу можна поміняти гроші, наприклад для виїзду за кордон.

Розгляньте малюнки і скажіть, як називаються грошові одиниці у деяких країнах або державних союзах.

₴ Гривня, копійки
Україна

\$ Долар, центи
США

€ Євро, євроценти
Європейський Союз

£ Фунт стерлінгів, пенні
Велика Британія

- За допомогою QR-коду відкрийте програму «Калькулятор курсів валют».
- Визначте, скільки валюти (долар, євро, фунт стерлінгів) можна придбати за одну тисячу гривень.

3. Попросіть учнів порахувати у «Калькуляторі курсів валют», скільки валюти (долар, євро, фунт стерлінгів) можна придбати за одну тисячу гривень.

7. Вправа «Валюта нашого класу»

1. Об'єднайте учнів у групи і запропонуйте їм розробити валюту свого класу.
2. Шляхом голосування оберіть найкращий варіант.

III. Підсумок уроку (зворотний зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Вправа «Відкритий мікрофон». Запропонуйте учням за бажанням поділитися враженнями від уроку, розказати, що найбільше сподобалося, що нового вони дізналися.
2. Запропонуйте дітям стати в коло і по черзі побажати щось хороше своєму сусіду зліва на сьогодні, наприклад: «Михайлик, я бажаю тобі сьогодні більше усміхатись».
3. Завершіть урок оплесками.

Додаток 1

Новозеландський долар

Фіджі,

5

доларів

ГРИВНЯ

Ефіопія, 50 талерів

Тринідад і Тобаго (Південна Америка), 50 доларів

Канадський долар

Ісландія,

5000

крон

Китайський

юань

Казахстан,

10

тысяч

тенге

Уганда,

50

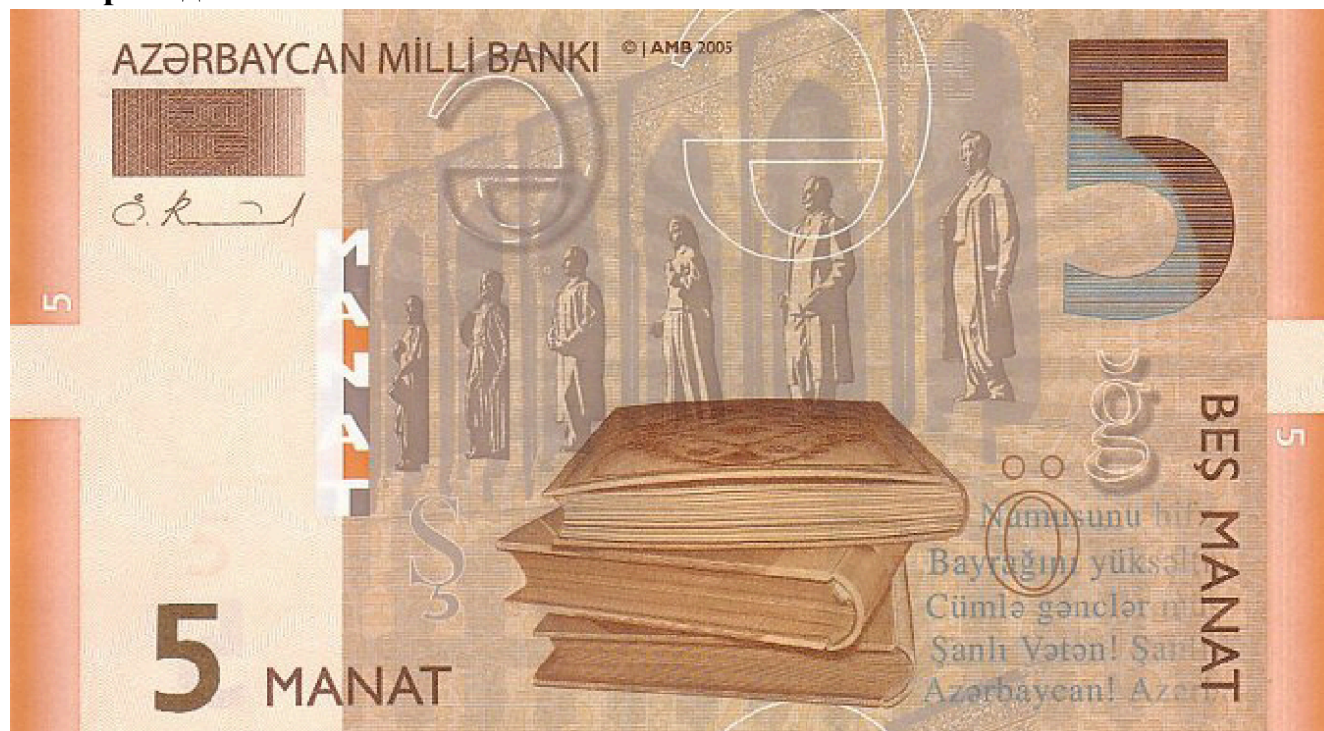
тысяч

шилінгів

Азербайджанський

манат

Польський

злотий

Вірменський

драм

Мексиканський

песо

Грузинський

лარი

Бразильський

реал

Ізраїльський

новий

шекель

Індійська

рупія

Японська

єна

